

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om elev- och studerandevård och till vissa lagar som har samband med den

Finlands Svenska skolungdomsförbund FSS rf tackar för möjligheten att kommentera regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om elev- och studerandevård och till vissa lagar som har samband med den.

Kvalitativ studerandevård är centralt för att studerande ska må bra och nå goda inlärningsresultat. Studerandevården måste garanteras tillräckliga resurser så att det finns lämpligt med personal per studerande. Lagen om elev- och studerandevård måste förnyas så att de lagstadgade förpliktelserna preciseras. I lag ska fastställas ett maximalt antal elever per kurator och psykolog, antalet ska vara sådant att alla elever kan garanteras likvärdig och lättillgänglig studerandevård. För att studerandevårdstjänsterna ska vara lättillgängliga ska det alltid finnas studerandevårdspersonal på plats i skolorna eller i omedelbar närhet. Det är viktigt att man utvecklar tjänster med låg tröskel så att studerande enkelt och smidigt kan söka hjälp då det behövs. Studerandevården ska samarbeta med social- och hälsovårdsaktörer inom välfärdsområden så att det finns enhetliga servicekedjor. Studerandevårdsgrupperna skall ha åtminstone en representant från studerandekåren.

FSS understöder propositionens syftet och de ändringar som föreslås för att säkerställa ett systematiskt samarbete inom elevhälsan mellan kommunen, andra utbildningsanordnare och välfärdsområdet. Det är viktigt att förtydliga bestämmelserna om elevhälsotjänsterna i social- och hälsovårdslagstiftningen genom att i en ny paragraf samla bestämmelser om välfärdsområdets elevhälsotjänster och ordnandet av dem, om samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet samt om närserviceprincipen i fråga om elevhälsotjänster.

FSS förhåller sig positivt till principen om närservice inom elevhälsotjänsterna som etablerad praxis. Vi uppskattar att propositionen specificerar vad det innebär att psykolog- och kuratorstjänster inom elev- och studerandevården ska ordnas i läroanstalternas omedelbara närhet (även om den i första hand ska vara belägen i läroanstalten). FSS anser att

det är bra att omedelbar närhet specificeras som rimligt promenadavstånd från läroanstalten, t.ex. en byggnad som är belägen på samma fastighet.

FSS understryker tryggheten av studerandes tillgång till tjänster. Om man vill göra det så lättillgängligt som propositionen förespråkar bör det också satsas på att införa den resursökning det skulle kräva både i finansiering och mängden personal.

FSS oroar sig över att allt fler unga lider av mental ohälsa och därav är det av särskild vikt att satsa på mentalvårds tjänsterna inom elev- och studerandevården. Principen om närservice är extremt viktigt och välfärdsområdena måste i samråd med läroanstalterna se till att alla elevers och studerandes rätt att få vård tryggas. Resurserna är viktiga och det måste finnas tillräckligt med psykologer och kuratorer. Det har speciellt på svensk håll varit svårt att få tag i tillräckligt med psykologer och kuratorer. Det finns stora regionala skillnader och i vissa kommuner har en psykolog hand om mer än 1000 elever. Problematiken med för få psykologer har lyfts fram flera gånger och som lösning på det måste delvis flera psykologer utbildas samtidigt som arbetsförhållandena måste göras attraktivare för skolpsykologer. Arbetsförhållandena får inte vara för betungande och välfärdsområden kan satsa på att få fler skolpsykologer till området genom väl fungerande arbetspraktik där en fast anställning kan följa.

Servicen på svenska måste tryggas och tvåspråkiga välfärdsområden måste satsa på att erbjuda service på svenska i enlighet med språklagen och lagen om ordnande av social- och hälsovård. FSS oroar sig speciellt över elev- och studerandevården i språköarna som är belägna i finskspråkiga välfärdsområden. I Finland finns det 15 språköar, varav Björneborg (Satakuntas välfärdsområde), Hyvinkää, Tuusula, Nurmijärvi (Centrala Nylands välfärdsområde), Jyväskylä (Mellersta Finlands välfärdsområde), Lahtis (Päijät-Häme välfärdsområde), Tammerfors (Birkaland välfärdsområde), Tavastehus (Kanta-Häme välfärdsområde) och Uleåborg (Norra Österbottens välfärdsområde) är belägna i finskspråkiga välfärdsområden. Svenskspråkiga tjänster måste också säkras i dessa kommuner/städer efter reformen.

Alexandra
Wegelius

Alexandra Wegelius
förbundsordförande, FSS